

MOTIE

Datum vergadering: 22 september 2022

Agendapunt: 9.2. Motie vreemd aan de orde van dag

Onderwerp: Rol van de gemeenteraad bij toekomstige maatschappelijke crisissituaties

Wij stellen vast, dat:

- door de wijze waarop de crisisopvang van vluchtelingen nu is geregeld, wij het gevoel hebben dat de lokale democratie onnodig onder druk staat en daarmee lopen we het risico dat het zo hoognodige draagvlak in de lokale gemeenschap wordt aangetast;
- een grotere rol voor de gemeenteraad ook wordt bepleit door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) in het advies "Van crisis naar opgave", een analyse van de wijze waarop de coronacrisis door gemeenten, burgemeesters en gemeenteraden is aangepakt. Die grotere rol wordt inmiddels ook door andere gemeenten – zelfs die in onze eigen regio – zo opgepakt;
- dat diezelfde ROB in dat advies benadrukt het belang van een goede wettelijke inrichting van de crisisstructuur. Deze zou in de toekomst moeten verhinderen dat gemeenteraden geen verantwoording kunnen afdwingen voor een onbepaalde lange periode. Dit beperkt de lokale democratie te zeer in haar functioneren;
- de VNG gemeenteraden ook adviseert de discussie met college en burgemeester en wethouders en het bestuursorgaan burgemeester aan te gaan over de rol van de gemeenteraad. Ook de minister heeft in antwoord op Kamervragen geantwoord dat er een belangrijke rol voor gemeenteraden moet zijn in voorkomende gevallen;
- bij de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne, maar ook bij de crisisopvang deze les nog niet is geleerd en het gevoel heerst dat de gemeenteraad nauwelijks een rol heeft gespeeld;

We vinden dat:

- de gemeenteraad vooral vanuit zijn rol als volksvertegenwoordiger vaker en sneller betrokken moet worden bij maatschappelijke crisissituaties. Te vaak, zoals bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen en recent bij de crisisnoodopvang, wordt de raad te laat geïnformeerd of op de hoogte gesteld van uitvoeringsmaatregelen. De gemeenteraad wil vooraf betrokken worden om niet het gevoel te krijgen buitenspel te worden gezet;
- gemeenteraden hun rol moeten pakken want gemeenteraden gaan over draagvlak en zijn het hoogste orgaan. Burgemeesters roepen in het kader van de crisisopvang dat zij er allemaal niets aan kunnen doen omdat de Veiligheidsregio het allemaal bepaalt. Maar burgemeesters en de colleges van B&W zouden eigenlijk moeten zeggen: "Wij informeren en overleggen ruim vooraf met de raad als vertegenwoordigers van onze inwoners, want wij hebben de democratische legitimatie van de raad nodig;
- dat een sterke gemeenteraad ertoe doet. Dat betekent ook dat gemeenteraden zelf in dit soort kwesties hun verantwoordelijkheid nemen, maar ook dat griffiers als ondersteuners van de raad een actievere rol moeten gaan spelen bij de raden bewust maken van hun bevoegdheden, bijvoorbeeld als het gaat om een goede informatievoorziening;

Roept de bestuursorganen burgemeester en het college op om:

1. op korte termijn een bijeenkomst met de gemeenteraad te organiseren met als doel recht te doen aan de volksvertegenwoordigende rollen en taken van de gemeenteraad en te komen tot duidelijke bestuurlijke afspraken hoe burgemeester, college en gemeenteraad bij bepaalde crisissituaties voortaan invulling geven aan hun rollen.
2. met de griffier deze bijeenkomst procesmatig voor te bereiden, waarbij wordt verkend hoe de gewenste rol van de raad eruit kan zien en wat daarvoor nodig is.

Ingediend door:

Sander van Alfen
Gemeentebelangen

Hans van Vierssen
VVD